

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		تعداد صفحه: ۵		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰	
دوره دوم متوسطه – دوازدهم		تاریخ آزمون:		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		یاوران دانش					
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)						
نمره							
۱	تاریخ ادبیات (۲ نمره) کدام مورد را می‌توان آغازگر رمان نویسی در دوره پیش از انقلاب مشروطه دانست؟ الف) ترجمه رمان های تاریخی ب) ترجمه رمان های اجتماعی						
۲	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. الف) مضمون شعر شاعران دوره چهارم معاصر تا انقلاب اسلامی، بیشتر نقد اجتماعی است. (درست – نادرست) ب) حماسی بودن زبان، از ویژگی های شعر نیمایوشیج است. (درست – نادرست)						
۳	نوع ادبی «خداوندنامه» صبای کاشانی را بنویسید.						
۴	کدام یک از چهار جمله مشخص شده درباره زندگی «علی اکبر دهخدا» نادرست است؟ «از پیشگامان نثر جدید فارسی است، شعر هم می سرود و با روزنامه صوراسرافیل همکاری داشت، مجموعه چرند و پرند را در روزنامه سروش منتشر کرد.» ۱ ۲ ۳ ۴						
۵	نام پدیدآورندگان آثار زیر در کدام گزینه به درستی ذکر نشده است؟ الف) راه آب نامه: جمال زاده / آتش خاموش: سیمین دانشور / زمین سوخته: سید مهدی شجاعی ب) دستور زبان عشق: قیصر امین پور / خواب ارغوانی: موسوی گرمارودی / سفر ششم: علی مؤذنی						
۶	عبارت زیر درباره کدام یک از نویسندگان عصر بیداری است؟ «احیاکننده نثر فارسی است، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب المثل در آثار خود نوشت.»						
۷	کدام یک از موارد زیر از آثار منظوم ادبیات انقلاب اسلامی محسوب می شود؟ الف) مهاجر کوچک ب) ظهور ج) ضیافت د) از آسمان سبز						
۸	سبک شناسی (۲ نمره) درست یا نادرست بودن موارد زیر را مشخص کنید. الف) از ویژگی های شعر دوره انقلاب اسلامی، گرایش به عرفان و دوری از حماسه سرایی است. (درست – نادرست) ب) مضامین اخلاقی در دوره مشروطه کارایی خود را از دست داد. (درست – نادرست)						
۹	عبارات زیر نشان دهنده کدام یک از سطوح زبانی، فکری و ادبی نثر ادبیات بیداری است؟ الف) طنز سیاسی – اجتماعی، از شاخه های نثر عصر بیداری است. ب) قید و بند نثر فنی و مصنوع در آفرینش آثار کنار گذاشته می شود.						

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		تعداد صفحه: ۵		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰				
دوره دوم متوسطه – دوازدهم		تاریخ آزمون:		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه				
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		 یاوران دانش								
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)									
۱۰	در بیت زیر کدام یک از درون مایه های شعر عصر بیداری مشاهده می شود؟ چون نگریم ز درد و چون ننالم؟ دزد را چو محرم به خانه کردم الف) توجه به مردم ب) تعلیم و تربیت جدید ج) وطن د) آزادی									
۱۱	«آشنایی زدایی و روی آوردن به ترکیب های بدیع و بی سابقه یکی از مشخصه های زبانی شعر دوره انقلاب اسلامی است که در نتیجه روی آوردن شاعران به حاصل شده است.»									
۱۲	داستانک نویسی (مینی مال) در کدام دهه رایج شد؟									
۱۳	گرایش به کدام یک از موارد داخل کمانک، ویژگی مشترک شعر دوره انقلاب و شعر بیدل است؟ (گرایش به خیال بندی – گرایش به حماسه)									
۱۴	زیبایی شناسی (۶ نمره) آرایه های (اغراق-تناسب-تضمین-تلمیح) به ترتیب در کدام گزینه دیده می شود؟ الف) سر من مست جمالت، دل من دام خیالت گهر دیده نثار کف دریای تو دارد ب) گفت آن یار کزو گشت سردار بلند جُرمش این بود که اسرار هویدا می کرد ج) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توأم، آزادم د) چو رامین گه گهی بنواختی چنگ ز شادی بر سر آب آمدی سنگ ۱) ج-الف - ب-د ۲) الف-ب-د-ج ۳) ب-الف-ج-د ۴) د-الف-ج-ب									
۱۵	آرایه «متناقض نما» را در بیت زیر مشخص کنید و دلیل خود را بنویسید. «عجب مدار که در عین درد، خاموشم که درد یارِ پری چهره، عین درمان است»									
۱۶	در بیت زیر واژه در دو معنا به کار رفته است و کاربرد این واژه باعث خلق آرایه شده است. «بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است»									
۱۷	در کدام بیت اسلوب معادله وجود دارد؟ چرا؟ الف) قطع زنجیر ز مجنون تو نتوان کردن موج جزو بدن آب روان می باشد ب) تنور لاله چنان برق فروخت باد بهار که غنچه غرق غرق گشت و گل به جوش آمد									
۱۸	در بیت زیر نشرها را مشخص کنید و نوع لف و نشر را بنویسید. «گر ندیدی قبض و بسط عشق را در یک بساط گریه مینا نگر، خندیدن ساغر ببین» <table><tr><td>نشر ۱</td><td>نشر ۲</td><td>نوع لف و نشر</td></tr></table>							نشر ۱	نشر ۲	نوع لف و نشر
نشر ۱	نشر ۲	نوع لف و نشر								
۱۹	تضمین را در سروده زیر مشخص کنید؛ هاتف اصفهانی در این سروده، شعر کدام شاعر را تضمین کرده است ؟ مَه من نقاب بگشا ز جمال کبریایی که بُتان فرو گذارند اساس خودنمایی شده انتظارم از حد چه شود ز در آیی ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی									

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		تعداد صفحه: ۵	رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۷:۳۰
دوره دوم متوسطه – دوازدهم		تاریخ آزمون:	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		یاوران دانش		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)			
۲۰	آرایه مناسب را از داخل کمانک کنید. (الف) لبریز زندگی است نفس‌های آخرت / آورده مرگ، گرم به آغوش توپناه (متناقض نما – اسلوب معادله) (ب) نگران با من استاده سحر / صبح می‌خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر (ایهام – حسن تعلیل)			
۲۱	در بیت زیر شاعر برای تصویر آفرینی در حماسه از چه آرایه‌ای بهره گرفته است؟ «به تنهایی گور بریان کنی هوا را به شمشیر گریان کنی»			
۲۲	برای هر یک از ابیات زیر در ستون «الف» آرایه مناسبی از ستون «ب» انتخاب کنید. (یک مورد اضافی است).			
۱	الف		ب	
	(الف) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی		۱. تلمیح	
	(ب) پشت‌گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند		۲. حس آمیزی	
	(ج) جوان می‌خواند سرشار از غمی گرم		۳. حسن تعلیل	
	(د) چون جواب ابله آمد خامشی		۴. اسلوب معادله	
		۵. متناقض نما		
۲۳	شاعر در بیت زیر به کدام داستان تاریخی اشاره کرده است؟ کاربرد این داستان موجب پیدایش کدام آرایه ادبی شده است؟ «یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی بر خلیل»			
۲۴	کدام یک از آرایه‌های «تشبیه – تضاد – تناسب – متناقض نما» در بیت زیر به کار گرفته است؟ «این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع»			
۲۵	با ذکر دلیل آرایه حس آمیزی را در بند زیر مشخص کنید؟ مرد نقال آن – آن صدایش گرم، نایش گرم / آن سکوتش ساکت و گیرا / راه می‌رفت و سخن می‌گفت –			
۲۶	تقطیع عبارات زیر با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ (الف) گرد آفرید: U - U (ب) سوی من: UU -			
۲۷	در بیت زیر واژه ای بیابید که مصوت بلند «ی» در آن همواره کوتاه تلفظ می‌شود. «من نمی‌گویم زیان کن یا به فکر سود باش ای ز فرصت بی‌خبر، در هر چه هستی، زود باش»			
۲۸	در ابیات زیر انواع وزن «همسان تک لختی، همسان دولختی و ناهمسان» را مشخص کنید. (الف) هر کاو نظری دارد با یار کمان ابرو باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها (ب) این مه که چون منیژه لب چاه می‌نشست گریان به تازیانه افراسیاب رفت (ج) ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی از این باد ارمدد خواهی چراغ دل برافروزی			

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		تعداد صفحه: ۵		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰													
دوره دوم متوسطه – دوازدهم		تاریخ آزمون:		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه													
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		 یاوران دانش																	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)																		
۲۹	نوع اختیار زبانی و اختیار وزنی بیت زیر را مشخص کنید. این اختیارات در کدام یک از پایه‌های آوایی قرار گرفته‌اند؟ « من که هر آنچه داشتم، اول ره گذاشتم حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو »																		
۳۰	نام بحر کدام بیت «هزج مسدّس محذوف» است؟ الف) سرایا اگر زرد و پژمرده ایم ولی دل به پاییز نسپرده ایم ب) بگفتا عشق شیرین بر تو چون است بگفت از جان شیرینم فزون است																		
۳۱	سروده زیر از تکرار کدام رکن (وزن واژه) عروضی ایجاد شده است؟ «نفسم را پر پرواز از توست / به دماوند توسوگند، که گر بگشایند / بدم از بند، ببینند که: / آواز از توست»																		
۳۲	نشانه‌های هجایی کدام بیت را می‌توان به دو صورت «همسان و ناهمسان» برش آوایی زد؟ نظم کدام برش بردیگری برتری دارد؟ الف) چون جام شفق موج زند خون به دل من باین همه، دور از تو مرا چهره زردی است ب) ترک‌گذاری مکن که گنج بیابی از نظر رهروی که در گذر آید																		
۳۳	با توجه به بیت «شکرا یزد که به اقبال کله گوشه گل / نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد» به سؤالات پاسخ دهید. الف) پایه‌های آوایی اول و چهارم مصراع دوم بیت بالا را تقطیع و نشانه‌های هجایی آنها را در جدول قرار دهید و وزن کامل بیت را بنویسید. <table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>نشانه هجایی</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>وزن</td><td></td><td></td><td></td></tr></table> ب) دو اختیار وزنی در مصراع دوم ذکر کنید.							پایه‌های آوایی				نشانه هجایی				وزن			
پایه‌های آوایی																			
نشانه هجایی																			
وزن																			
۳۴	<u>نقد و تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره)</u> متن زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید. «طرافتان که خلوت شد، به سمت سنگرتان راه افتادید و من هم با فاصله نه چندان دور سعی کردم که پا جای پای شما بگذارم، مثل برق و باد، خودم را به سنگر برسانم و تفنگم را بردارم. آنچه مشکل بود، یافتن شما بود در این معرکه و تاریکی... توپخانه شروع کرده بود و صدای مهیب آن، صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود هضم می‌کرد» الف) دو ویژگی زبانی متن بالا را بنویسید. ب) در متن بالا یک حس‌آمیزی بیابید. ج) متن بالا را از نظر سطح فکری بررسی کنید. (یک مورد)																		

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		تعداد صفحه: ۵		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰					
دوره دوم متوسطه - دوازدهم		تاریخ آزمون:		۱۴۰۳/۰۳/۰۸		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه			
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳				یاوران دانش							
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)								نمره	
۳۵		با توجه به متن زیر که برگرفته از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» است، به سؤالات مطرح شده پاسخ دهید. «مشاهده می‌کنیم که در مجاری سنه ۱۲۶۵ بسیاری از امور را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی‌خان امیر نظام، احدی را سراغ نداریم؛ چه آن بزرگ مرد که به قابلیت خود از پستی به بلندی رسید... دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و کارهای امیر نظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج، دو کرور اضافه بر دخل بود، همه در یک دو سال صورت گرفت.» الف) این نوشته نشان‌دهنده کدام دوره تاریخی است؟ ب) دو ویژگی ادبی متن را بنویسید. ج) نویسنده متن بالا کیست؟								۱	
۳۶		با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «در آن کویر سوخته، آن خاک بی بهار / حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت گم بود در عمیق زمین شانه بهار / بی تو ولی زمینه پیدا شدن نداشت دل‌ها اگر چه صاف، ولی از هراس سنگ / آینه بود و میل تماشا شدن نداشت» الف) دو مورد از ویژگی‌های ادبی شعر را بنویسید. ب) یک ویژگی فکری برای شعر بالا بنویسید.								۰.۷۵	
۳۷		با توجه به ابیات زیر از شعر «دماوندیه» به سؤالات پاسخ دهید. «شو منفجر ای دل زمانه / و آن آتش خود نهفته میسند خامش منشین سخن همی گوی / افسرده مباحش خوش همی خند پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت به جانت سوگند» الف) چه آرایه‌ای بین ابیات اول و آخر مشترک است؟ ب) درون مایه و مضمون شعر بالا را بنویسید.								۰.۵	
۳۸		با توجه به سروده زیر؛ ققنوس، مرغ خوشخوان، آوازه جهان / بر شاخ خیزران / بنشسته است فرد / بر گرد او / بر هر سر شاخی پرندگان / او ناله های گمشده ترکیب می‌کند. الف) قالب این شعر چیست؟ ب) کدام قالب شعر سنتی زمینه ساز پیدایش این قالب شعری شده است؟ ج) نام سراینده این شعر را بنویسید. «پیروز و شادکام باشید»								۰.۷۵	